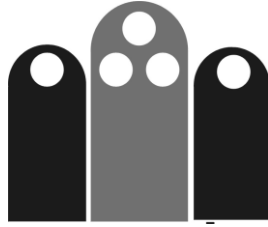

papur

priordy

**cydweithiwn, cydgerddwn, cydfolwn gan fyw
i roi i ti'r cyfan, ein Harglwydd a'n Duw.**

John Gwilym Jones
Caneuon Ffydd – 627

*Gweler yr erthygl, Sefydlu Gweinidog a Gofalaeth Newydd,
y tu mewn*

**Rhifyn 377
PAPUR MAI 2024**

Gweddi gan ein Gweinidog

Ysgol Dyffryn Aman

Rwy'n 'sgrifennu'r geiriau hyn ddiwrnod wedi'r digwyddiad erchyll yn Ysgol Dyffryn Aman.

Mae clywed am ddigwyddiad o'r fath mewn unrhyw ysgol yn ein hysgwyd, ond pan ddaw'r fath drais mor agos â hyn atom, i'n Sir ni, i'n system addysg leol ac yn fwy na dim i'n teulu bach ni yma yn Y Priordy cawn ein hysgwyd i'r byw.

Da clywed bod Fiona yn gwella. Danfonwn ein cofion cynhesaf atat Fiona, a gweddiwn am adferiad iechyd llwyr i ti.

Gweddiwn

Ein Tad, diolchwn am ein plant,
ac am iddynt dderbyn y rhodd o addysg.

Diolchwn fod ein plant yn cael y fraint a'r hawl i ddatblygu eu meddyliau trwy addysg ac i wneud hynny yn ddiogel.

Gweddiwn am ddiogelwch i'n plant
wrth iddynt fanteisio ar addysg dda.

Arglwydd, gwyddom nad dy ewyllys Di
yw bod trais o unrhyw fath yn digwydd mewn ysgolion
neu mewn unrhyw le arall.

Yr ydym yn cydnabod bod drygioni yn ein byd,
Ac yn cydnabod hefyd dy fod ti wedi ein galw i sefyll
yn erbyn pob drygioni drwy air a gweithred ac mewn gweddi.

Gweddiwn y bydd ein sefydliadau addysgol
yn gymunedau o heddwch.

I bob calon bryderus, rho dy dangnefedd.

I bob unigolyn nerfus, rho dy hyder.

I bob rhiant gofidus, rho ymddiriedaeth.

I bob aelod o staff, rho ddyncwch a dyfalbarhad.

Gwna ni yn bobl wylidwrus, ac yn barod i wrando er mwyn bod
yn ymwybodol o unrhyw arwydd o angen yn ein hysgolion.

Boed i'th oleuni di lewyrchu trwom ni.

Yn enw Iesu Grist, yr Athro mawr

Amen

DARLLENIADUR

Mis Mai	Darlleniad
Wythnos 1	Actau 10:44-48
Wythnos 2	Actau 1:15-17,21-26
Wythnos 3	Actau 2:1-21
Wythnos 4	Eseia 6:1-8

DIOLCH YN FAWR

Cydnabyddir yn ddiolchgar gyfraniad

JOHN A CARYS GREEN
RHIAN EVANS
IRIS OWEN

a

GWYNN AC ANN BOWYER

at gyhoeddi'r Papur y mis hwn

DALIER SYLW
SUL Y MAER

Gwasanaeth Dinesig – Y Priordy
Bore Sul – 9 Mehefin 2024 – 10 y bore

CWRDD CHWARTER
MORIAH BLAEN-WAUN
SA34 OJE)

Dydd Iau 9 Mai 2024

Y Gynhadledd am 10.30 a Chyfarfod y Prynawn am 1.30
Siaradwr gwadd Cyfarfod y Prynawn

Ffion Fielding ar y testun *Hawlio Heddwch*

(Mae Ffion yn Rheolwr Prosiect 'Hawlio Heddwch' Academi Heddwch Cymru ac yn un o blant y Priordy sy'n fwy adnabyddus i ni efallai fel Ffion Kynaston)

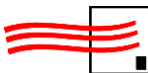
Trefnir lluniaeth ysgafn rhwng y cyfarfodydd. Croeso cynnes i bawb

YN DYMUNO NODDI PAPUR PRIORDY?

Cyswllt
PHILIP JONES
Trysorydd

☎ 01267 233437 / info@maxevans.co.uk

**BLYCHAU STAMPIAU A CHETRYD
Y PRIORDY**

*Croeso i chi gyfrannu – y cyfan yn mynd at
achoson da*

Sefydlu Gweinidog a Gofalaeth Newydd

ROEDD nos Wener, 12 Ebrill 2024, yn noson arbennig iawn yng Nghapel Heol Awst, Caerfyrddin. Yn ogystal â bod yn Oedfa Sefydlu'r Parchg Beti-Wyn James yn Weinidog ar Eglwysi Elim Ffynnon-ddrain a Heol Awst, crewyd Gofalaeth newydd, sef Gofalaeth Caerfyrddin a Bancyfelin, wrth uno Gofalaeth y Priordy, Cana, a Bancyfelin, gyda Gofalaeth Heol Awst ac Elim. Gan ei bod yn noson bwysig, nid yn unig i'r eglwysi ac i Beti-Wyn, ond i dref Caerfyrddin hefyd, pleser oedd cael presenoldeb Maer a Maeres y dref, ac Uchel Siryf Dyfed a'i chymar, y mae Beti-Wyn yn Gaplan iddynt.

Llywyddwyd yr Oedfa gan y Parchg Tom Defis, Cadeirydd Gofalaeth Elim a Heol Awst. Wrth groesawu pawb, mynegodd y golled a gafwyd wrth inni gofio am y diweddar Roland Jeremy, ysgrifennydd Elim, a fu'n rhan o'r trafodaethau, ac y claddwyd ei lwch yn gynharach yn y dydd. Organydd y noson oedd John Evans, un o gyfeilyddion Elim.

Y Parchg Catrin Ann, Pentre Morgan, oedd yn gyfrifol am yr Alwad i Addoli, a'r Parchg Siân Elin Thomas, Crymch, a ddarllenodd o'r Gair cyn i'r Parchg Dewi Myrddin Hughes, Clydach offrymu gair o weddi. Joan Thomas, Cofnodydd Pwyllgor Diaconiaid Gofalaeth Elim a Heol Awst, a roddodd Hanes yr Alwad gan sôn am gyfanrif yr aelodaeth sydd bellach dros 500, a diolch i'r pregethwyr a fu mor barod i dderbyn ein gwahoddiad i ddod atom i gynnal oedfaon pan oeddem yn ddi-Weinidog.

Yn gyfrifol am y Sefydlu, y rhan hanfodol o'r Oedfa, oedd Llywydd y noson. Wrth i Beti-Wyn ymateb diolchodd i bawb am bob cymorth, ac am y fraint o gael arwain Eglwysi'r Priordy, Cana, a Bancyfelin, am ddwy flynedd ar hugain. Ymhyfyrdai bod yr aelodau wedi caniatáu iddi ddod i 'nabod eglwysi'r ardal drwy eu

gwasanaethu yn ôl y galw dros y blynyddoedd diwethaf a agorodd y drws at drafodaethau. Ffrwyth y tradogaethau hynny oedd yr achlysur arbennig hwn o sefydlu Gofalaeth newydd.

Cyflwynwyd yr Emyrn Urddo o waith y diweddar Barchg O T Evans gan Natalie Morgan, Aberteifi, cyn i Sulwyn Thomas, Cadeirydd Gofalaeth y Priordy, Cana, a Bancyfelin, gyflwyno Beti-Wyn ar ran yr Ofalaeth honno. Soniodd am y cydweithio a fu gynt ar wahanol adegau, a sut y datblygodd y berthynas ymhellach, gan arwain

yn ddigon naturiol at lunio Gofalaeth newydd. Estynnodd Bet Jones, Elim, groeso ar gân ar ran Elim a Heol Awst, gan gyfeirio, mewn arddull hwyliog, at y gwahanol agweddau ar fywyd Beti-Wyn. Cafwyd eitem ddoniol ar ffurf rap gan blant bach Ysgol Sul Elim, ac ymunodd Beti-Wyn yn yr hwyl gan rapio wrth gyflwyno rhodd fechan iddynt i gyd. Estynnwyd deheulaw cymdeithas i Beti-Wyn gan ysgrifenyddion y pum eglwys, cyn iddynt gyfarch ei gilydd fel arwydd bod cwllwm newydd yn dechrau rhwng y bum Eglwys. Y Parchg Guto Llywelyn a gyflwynodd weddi fer dros yr Ofalaeth newydd.

Yn dilyn hyn cafwyd cyfarchion gan Jean Lewis, is-gadeirydd Cyfundeb Gorllewin Caerfyrddin. Soniodd mor braf yw gweld eglwysi yn gwahodd Gweinidog newydd atynt, gan obeithio y bydd pawb yn ofalgar ohoni. Wrth i'r Parchg Emyr Williams, cadeirydd Cwrdd Dosbarth Myrddin, estyn cyfarchion ar ran y Cwrdd Dosbarth, cyfeiriodd yn ysgafn at y chwythwm o wynt a ddaeth i'w plith bron i chwarter canrif yn ôl, ac un a fu'n weithgar gyda hwy byth oddi ar hynny.

Pregethwyd gan y Parchg Guto Prys ap Gwynfor, Llandysul, ar adnod 20 o'r drydedd bennod o Lythyr Paul at y Philipiaid: *"Oherwydd yn y nefoedd y mae ein dinasyddiaeth ni, ac oddi yno hefyd yr ydym yn disgwyl Gwaredwr, sef yr Arglwydd Iesu Grist."* Pwysleisiai Paul mai Iesu Grist yw'r Gwaredwr, y gwerinwr o Nasareth, a groeshoeliwyd, ac a atgyfododd ar y trydydd dydd.

I ddwyn noson hanesyddol a llawen i ben, gyda phawb yn llawn brwdfrydedd wrth edrych tua'r dyfodol, canwyd yr emyn olaf, a gwneud casgliad tuag at Apêl Ffynhonnau Byw Undeb yr Annibynwyr Cymraeg a Chymorth Cristnogol.

Yna aeth y gynulleidfa o tua dau gant i'r festri i fwynhau swper helaeth, cymdeithasu, a gwyllo Beti-Wyn yn torri'r gacen hardd, bwrpasol, o waith Nia Evans, Elim. Yn rhan o addurniadau'r gacen roedd lluniau pum Capel yr Ofalaeth, y car coch a'r ffôn fach, gyda hi ei hunan, ei gliniadur, a'r Beibl agored, ar y top.

BU'R noson yn gychwyn ardderchog i'r bennod newydd hon yn hanes y dystiolaeth Gristnogol Gymraeg yng

Nghaerfyrddin a Bancyfelin. Diolchwn i Dduw am y cyfle hwn a ddaeth i'n rhan a gweddiwn am Ei fendith ar waith yr ofalaeth.

YR OEDFA

MWYNHAU'R WLEDD WEDI'R OEDFA

CÂN I GYFLWYNO CROESO ELIM A HEOL AWST

gan

BET JONES

a gafodd ei datgan ganddi yn yr Oedfa Sefydlu

(Alaw.....Bugail Aberdyfi)

Mae neges bwysig yn fy nghân
Cawn estyn croeso'n ddiwahân
Y gwir Barchedig Beti-Wyn
A anrhydeddir heddi!

Dwy flwydd ar hugain aeth ar wib
Amserlen lawn yw'r her o hyd,
Os clywch hi'n bloeddio... 'co ni off
Bydd gorchwyl fawr ar gychwyn!

Bu'n casglu'r defaid oll o'r waun
O Heol Awst a Ffynnon-ddrain
I godi stâd y cyfryw rai
'Mhriordy, a Bancyfelin.

Merch lon ei bryd o Glydach yw,
A chyn Weinidog....'Barry view',
Ond galwad ffydd a'i denodd hi
I diroedd ffrwythlon Myrddin!

Yn fam i ddwy, 'roedd wrth ei bodd
Yn rhoi o'i gallu ymhob modd,
'Doedd dim i'w wneud ond 'clatshio bant'
'Roedd clychau'r Saint yn galw!

Fe'i heriwyd hithau gan y Clo,
A'r drysau 'nghau i Saint y fro,

Ond Beti-Wyn sy'n 'Techi Pro'
Rhaid rhannu'r gair ar 'Utube'.

Mae'n cario'i ffôn, ma'r ddwy fel un
Cyn gynted bydd 'i ar ddiun,
Mae'n anfon ebyst, text neu lun
Cyn cychwyn am ei brecwast!

Mae'n cerdded tir a llwybrau'r fro,
Bu'n rhan o'r criw ar daith 'Am Dro',
Mae'n rhuthro o fan i fan ar ffo,
'Sdim dal ble bydd 'i nesa!

Mor braf cael tystio'r ddefod hon
Ar ôl arbrofi blwyddyn gron,
Am rannu oriau dwys a llon,
Rhown werthfawrogiad teilwng!

Mae'r gân o groeso'n dod i ben,
Gofynnwn hyn cyn tynnu'r llen,
Cymerwch ni'r Parch Beti Wyn,
Mae taith gyffrous ar gychwyn!

Diwedd glo, ar yr alaw Beti-Wyn

Geneth fach dlos yw Beti-Wyn
Yn byw gerllaw mewn bwthyn gwyn,
Mae'n hardd ei llun, mae'n un o gant,
Mae'n drysor drud ym myd y plant,
O Beti-Wyn...O Beti-Wyn!

Y BERERINDOD I GOPA BRYN MYRDDIN

PRYNHAWN DYDD GWENER Y GROGLITH

MAE'N rhan o'n traddodiad ni yng Nghaerfyrddin bellach i gerdded i gopa Bryn Myrddin, y bryngaer hanesyddol a chyn hanesyddol yn wir, sydd wedi'i leoli ger y Felin-wen, rhwng Abergwili a Nantgaredig a chynnal gwasanaeth byr yno am 3 y prynhawn.

Ond tybed a fyddai'r tywydd yn caniatáu i ni wneud hynny eleni gan mor wlyb a llithrig yw'r tir oherwydd y glaw cyson a gafwyd yn ddiweddar. Ond doedd dim rhaid poeni, cafwyd awr o dywydd da ar yr adeg iawn! Er bod ychydig ohonom wedi chwarae'n saff ac aros yng nghysgodion y bryn yn enw diogelwch, roedd digon o deuluoedd ifanc a phlant yno i'n cynrychioli ar y daith i'r copa a hefyd i gludo'r Groes!

Y geiriau y mae pawb yn eu cydadrodd ar ddechrau oedfa yn y Priordy yw *Cyntaf air a ddywedaf y bore pan gyfodaf, Croes Crist yn wisg amdanaf, sef dyfyniad o Lyfr Du Caerfyrddin*. A chydio yn symbol y Groes, symbol i ddilynwyr Iesu o ddyddiau cynnar iawn, wnaeth ein Gweinidog yn ei myfyrdod ar ben y bryn. Dangosodd fel mae'r Groes blaen yn symbol o erchylldra ond hefyd o gariad rhyfeddol, o fywyd newydd yn esgor o farwolaeth. Nododd fel mae'r Groes yn parhau i fod yn symbol o ffydd a chred yr Eglwys heddiw ac i gynrychioli'r heriau sy'n ein hwynebu ni Gristnogion yn yr unfed ganrif ar hugain.

Cyflwynodd Natalie Morgan y darlleniad, yn seiliedig ar y Croeshoelio. Canwyd dau emyn: *Wrth edrych Iesu ar dy groes a Mawr oedd Crist yn nhragwyddoldeb* ar y dôn Bryn Myrddin.

Dychwelodd pawb yn ddiogel i ganolfan Fferm Allt Myrddin i gymdeithasu a mwynhau sgwrs uwchben paned a theisenau hyfryd.

Mae'n diolch yn fawr i Lyn Jones (Bancyfelin) am ei waith manwl ynghylch y Groes, i deulu Richards a'u staff yn Fferm Allt Myrddin am croeso a'r lluniaeth, i bawb am eu presenoldeb ac, yn anad un person arall, i'n Gweinidog am ei myfyrdod ac am drefnu'r cyfan.

PRYNHAWN gwerthfawr a'r digwyddiad yn help i ni sylweddoli gwir arwyddocâd Dydd Gwener y Groglith.

Y BERERINDOD I GOPA BRYN MYRDDIN

SUL Y PASG

Y Bore

Crist a orchfygodd fore'r trydydd dydd, cododd ein Gwaredwr, daeth o'r rhwymau'n rhydd...

Dyna oedd y newyddion da a thestun ein dathlu ar fore Sul y Pasg yn y Priordy pan groesawyd aelodau Cana a Bancyfelin, Heol Awst ac Elim a chyfeillion eraill atom. Braff hefyd oedd gweld cynulleidfa gymysg oedran yn cynnwys nifer da o blant.

Llwyddodd ein Gweinidog i gipio sylw'r plant ar unwaith gyda'i stori'n defnyddio wyau – rhai'n cynnwys symbolau'r Pasg fel croes, hoelion a charreg ac un ohonynt yn wag. Daethant drwy hyn i wir werthfawrogi arwyddocâd y diwrnod arbennig hwn, sef bod Iesu'n rhydd ac yn fyw!

A thrwy nifer o symbolau cawsom ninnau'r oedolion hefyd ein tywys drwy'r Wythnos Fawr at Sul y Pasg. Diolch i'r aelodau a ddaeth â'r symbolau hyn draw i'r sêd fawr, fel deilen balmwydd, tywel, bara, croes, defnydd gwyn ac ŵy Pasg, gan eu gosod ar Fwrdd y Cymun a dweud ychydig amdanynt a chyflwyno darlleniad o'r Beibl ynghyd â gair o Weddi.

Tybed faint ohonoch sy'n dweud pethau mawr am chwyn styfnig sy'n ymddangos yn ein gerddi bob blwyddyn yn ddifeth?! Yn ei myfyrdod byr cydiodd ein Gweinidog mewn cymhariaeth, efallai braidd yn annisgwyl, sef chwyn yn mynnu tyfu â'r Iesu'n mynnu byw!

Yn dilyn hyn cawsom ffilm a gân dros y sgriniau a'r elfennau clyweledol hyn yn cryfhau'n gwerthfawrogiad o'r achlysur.

Diweddwyd yr oedfa arbennig hon drwy i ni gydgyuno dan arweiniad ein Gweinidog. A hyfryd oedd derbyn ŵy Pasg bach siocled gan ein Gweinidog wrth i ni ymadael.

Mae'n diolch yn fawr i Gareth, Mared, Luned, Catrin (Y Priordy), Marlene (Cana), Gwyneth (Bancyfelin) am gymryd rhan yn y gwasanaeth, i Angharad am ei gwaith wrth yr organ,

i Alison am gyhoeddi, i Greta a Nel a Cadi ac Ifan a fu'n casglu ac i Emlyn ac Elis (Y Priordy), Howard (Cana) a Joanne (Bancyfelin) am gynorthwyo'n Gweinidog gyda'r Cymun.

Y Prynghawn

Mae'n siŵr y bu rhagolygon y tywydd ar feddwl sawl un wrth i amser y daith ar brynhawn y Pasg drwy bentref Bancyfelin agosáu. Doedd dim rhai poeni o gwbl gan ei bod yn sych wrth i bawb ymgynnull ger Y Wenallt i gludo'r Groes ar hyd y ffordd fawr i gyfeiriad y capel. Arhoswyd bob yn hyn a hyn ar y daith i ganu emyn cyn cyrraedd y capel ei hunan.

Cawsom ein cyflwyno i hanes ac arwyddocâd y Pasg yn y capel gan nifer o lefarwyr, gan ddangos yn glir i ni fel mae'n Wyl Gristnogol o bwys mawr. Mae'r Wyl yn diweddu ar nodyn aruchel gan mai nid marwolaeth Iesu oedd diwedd yr hanes. Ar fore'r trydydd dydd daeth Iesu yn ôl yn fyw drwy nerth Duw. Dilynwyd yr hanes gan gyfres o weddïau pwrpasol a gair gan ein Gweinidog.

Ar brynhawn mor fuddugoliaethus, hyfryd oedd diwedd gyda phaned a Byns y Grog arbennig o flasus a chael mwynhau cymdeithasu.

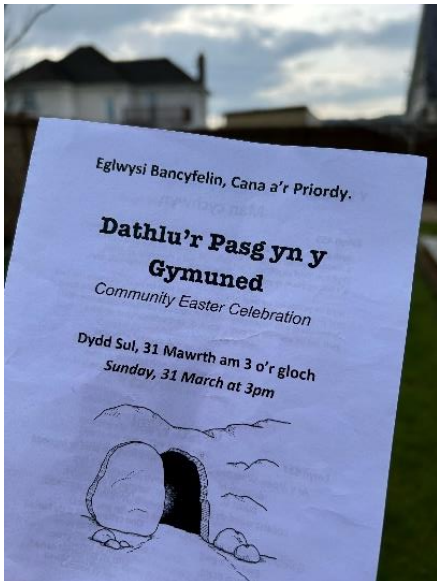

Diolch i Natalie am gyflwyno emynau ar y daith, i Eirian, Julie, Katie, Joanne, Veronica, Carwen, Angharad a Hanna am gymryd rhan yn y gwasanaeth yn y capel ac i Trefina am gyfeilio ac i'n Gweinidog am ei chyfraniad ac am drefnu'r cyfan. Gwnaeth Lyn a Delme yn siŵr ein bod yn gwbl ddiogel ar y daith a bu'r gwragedd yn hynod o brysur yn darparu'r lluniaeth. Llwyddodd Sulwyn, Llywydd Swyddogion yr Ofalaeth, i grynhoi'r diolchiadau yn ei ffordd effeithiol ac unigryw ei hunan.

SUL Y PASG

Neges Heddwch ac Ewyllys Da 2024

Eleni mae Neges Heddwch ac Ewyllys Da yr Urdd yn dathlu ymgyrch arwrol **Deiseb Heddwch Merched Cymru 1923-24**, ac yn datgan yr angen i barhau gyda'r alwad am heddwch can mlynedd yn ddiweddarach.

Daeth staff, prentisiaid a gwirfoddolwyr yr Urdd, a myfyrwyr cwrs ESOL (dysgwyr Saesneg fel ail iaith) Coleg Caerdydd a'r Fro at ei gilydd ar gyfer y gweithdy a chreu neges 2024. Merched oedd yr holl fynychwyr, a hynny er mwyn adlewyrchu Deiseb Heddwch Menywod Cymry 1923-24. **Elan Evans** a'r bardd a chantores, **Casi Wyn**, oedd yn arwain y gweithdy.

Ganrif yn ôl, ar yr 19eg o Chwefror 1924, agorwyd cist Deiseb Heddwch Menywod Cymru gyda'i 390, 296 o lofnodion o flaen 600 o fenywod yr Unol Daleithiau yn y Baltimore Hotel, Efrog Newydd. Roedd y ddeiseb yn apelio am weld cydweithredu dros heddwch yn y byd, ac mae ei stori wedi ysbrydoli'r Urdd i annog criw o ferched ifanc i ddod at ei gilydd i lunio'r Neges Heddwch ac Ewyllys Da eleni.

Mae'r neges yn datgan yr angen i weithredu ac i barhau i alw am Heddwch. Rhaid rhoi diwedd ar erchyllterau, rhyfeloedd a thrais, gan nodi'n glir y gall cydweithrediad, angerdd a gobaith ein harwain tuag at ddyfodol gwell.

Bydd y neges yn ymddangos ar ffurf fideo ar gyfryngau cymdeithasol yr Urdd ar 17 Mai 2024.

Gweithred yw Gobaith

Hope is an Action

Llund cist
o lofnodion,
a chanrif o sôn
am Gymru
heddychlon.

Ond heddiw,
a oes heddwch?

Cawn gip,
rhywle
rhwng y sŵn
a'r llwch,
yn llewyrch llygaid
y plentyn bach
sy'n hedfan barcud
yn yr awyr iach.

Gan mai gweithred yw gobaith
i fyw yn gytûn,
i blannu daioni
yng nghalon
pob un.

Ond heddiw,
a oes heddwch?

Oes,
yng nghariad
a harmoni'r gân -
yn her canrif newydd
y ddalen lân.

17 Mai

Neges Heddwch ac Ewyllys Da 2024

2024 Peace and Goodwill Message

Cofiwch rhannu
Neges Heddwch ac
Ewyllys Da 2024 ar:

 Urdd Gobaith Cymru
 @urddgobaithcymru
 @Urdd

urdd.cymru/heddwch

NOSON PITSA.... A PHWDIN!

NOSON PITSA

**YN NHAFARN Y PLOUGH,
FELINGWM**

NOS FERCHER, 22 MAI

AM 7 O'R GLOCH

TOCYNNAU £20

AR GAEL GAN ALISON

**ELW TUAG AT APEL
FFYNHONNAU BYW**

Tocynnau ar gael gan Alison a Catrin Heledd

(£20 – Oedolion £10 – Plant dan 12)

**Os oes unrhyw un yn dymuno cael ei gludo a wnewch chi gysylltu
ag Alison, os gwelwch yn dda**

Y PRIORDY

Y GYMDEITHAS

Nos Lun

13 Mai 2024

Am 7

Yn y Festri

Siaradwr Gwadd

Dr Mary Thorley

MARATHONWYR Y PRIORDY!

Llongyfarchiadau i Sara Llwyd James (←) ar gwblhau Hanner Marathon Llundain ar 7 Ebrill 2024 ac i Soffia Rizzi ac Elin Wyn James (↓) ar gwblhau Marathon Llundain ar 21 Ebrill 2024!

Ifanc@Priordy

Helo bawb!

Gobeithio eich bod wedi mwynhau'r Pasg. A dyma ni yn cychwyn tymor newydd yn yr Ysgol Sul gyda digon o bethau cyffrous ar y gweill!

Dyma drefn mis Mai:

Mai 5	Ysgol Sul	PIP i aros yn yr oedfa
Mai 12	Cwrdd Plant a phobl Ifanc Gwasanaeth Cymorth Cristnogol	Cwrdd Plant a phobl Ifanc Gwasanaeth Cymorth Cristnogol
Mai 19	Ysgol Sul	PIP i aros yn yr oedfa
Mai 26	Hanner Tymor	Hanner Tymor

CHWILOTAIR LLYTHYREN 'P'

E	P	P	Y	S	G	O	D	I	I	O	E	P	A
E	P	S	E	A	L	P	A	U	L	L	I	L	U
G	A	O	L	P	E	D	G	R	O	F	I	L	O
S	S	A	O	R	D	G	P	P	P	C	N	L	S
O	G	P	S	P	T	O	P	T	S	I	M	A	T
A	T	O	I	P	T	W	P	I	R	D	E	P	P
P	I	P	P	I	P	R	R	Y	I	E	N	T	O
N	D	P	F	I	E	P	P	R	I	O	D	A	S
A	E	F	S	M	W	I	R	O	T	E	A	R	P
R	A	O	L	G	P	O	D	R	E	A	R	A	R
R	O	G	P	T	T	A	P	L	O	A	I	T	D
C	Y	P	E	N	T	E	C	O	S	T	L	P	E
E	P	G	Y	O	I	E	P	T	A	L	I	E	P
P	R	I	R	E	L	I	P	T	R	R	G	P	A

POTIFFAR
PENTECOST
PRISCILA
PASG
PRIODAS
PILERI
POEN
PRAETORIWM
PEILAT
PAUL
PYSGOD
PEDR

**Byddwn yn dathlu'r Pentecost cyn bo hir. Fedrwnch chi
weld 6 gwahaniaeth rhwng y naill lun a'r llall?**

Hwyl fawr tan y tro nesa, Beti Wyn

**MELERI A LUNED YNG NGOFAL Y STONDIS GACENNAU YM
MORE COFFI CYMORTH CRISTNOGOL. DIOLCH AM BOB
CYFRANIAD**

PAWB YN MWYNHAU!

Carys Morgans

CWRDD PLANT

Thema: Tomos yn cael trafferth i gredu.

Hyfryd oedd gweld yr haul yn tywynnu ar fore Sul 14 Ebrill wrth i deulu'r Priorddy ddod ynghyd ar gyfer gwasanaeth o dan arweiniad ein plant a phobl ifanc. Fe ddechreuodd y gwasanaeth gyda gweddi agoriadol a chroeso cynnes arferol Beti-Wyn, yna fe ddaeth Greta Wyn i'r pulpud i gyhoeddi'r emyn cyntaf, sef 'Duw sy'n codi ei dy' (rhif 625). Yn dilyn hyn fe gafwyd y cyhoeddiadau a'r casgliad. Diolch i Hedd, Brynmor, Mali, Erin ac Elijah am gasglu.

Yn nesaf daeth Cadi Wyn i gyhoeddi emyn rhif 416 'Y mae i'n Waredwr' ac wedi'r emyn daeth Eiliw a Gwydion i'r pulpud i roi hanes Tomos a'r modd y cafodd drafferth i gredu bod Iesu'n fyw wedi'r croeshoelio. Ni chredodd hyd nes i Iesu fynd i'w dŷ wythnos yn ddiweddarach a dangos ei ddwylo iddo. Dywedodd Iesu wrtho 'Edrych ar fy nwylo; rho dy fys i mewn ynddyn nhw. Estyn dy law i'w rhoi ar fy ochr i. Stopia amau! Creda!'

Yn dilyn y cyflwyniad cafwyd ffilm fer yn adrodd yr hanes, cyn i Nel ddod i'r pulpud i'n harwain mewn gweddi oedd yn diolch am y cyfle i ddathlu bod Iesu yn fyw ac i gofio am bobl yn ein byd sy'n sâl, yn unig ac yn ofnus. Wedi Gweddi'r Arglwydd fe ddaeth Alys i gyhoeddi emyn 412 'Cariad Crist', a chafodd Band y Priorddy cymorth band taro'r Ysgol Sul i gyfeilio i'r emyn.

Ac wedi hyn, aeth pethau'n ffradach! Roedd gan Beti-Wyn siswrn a daeth Mr Sulwyn

Thomas i'r blaen i fodelu tei newydd i bawb...a wel, dw i ddim yn gwybod beth ddaeth dros Beti-Wyn ond fe dorrodd ei dei gyda'i siswrn! Gallwch chi gredu'r fath beth?! A dyna yn union oedd cwestiwn Beti-Wyn

i'r plant. Pe bai nhw'n dweud wrth eu ffrindiau yn ysgol am beth oedd wedi digwydd, tybed a fyddai'r ffrindiau yn eu credu?

Yna fe gafodd Brynmor, Meredydd, Ifan a Cadi gyfle i ddyfalu beth oedd yn sach Beti-Wyn, a chwarae teg i'r 4 am ddyfalu'n gywir trwy deimlo yn y sach yn unig, gyda Brynmor yn dyfalu potel swigod, Meredydd yn dyfalu het, Ifan yn dyfalu pêl a Cadi'n dyfalu sbectol haul. Yn yr un modd ag yr oedd Iesu'n annog Tomos i gredu, roedd ein Gweinidog yn ein hannog i wrando ar storïau'r Beibl ac ymddiried yn Iesu er nad ydym yn gallu ei weld, a chwarae teg i Hedd am gredu Beti-Wyn fod ganddi gacen i'w rhannu gyda'r plant er nad oedd yn medru ei gweld! Diolch yn fawr i Beti-Wyn am ei haelioni wrth rannu cacen dathlu'r Cwrdd Sefydlu Gofalaeth Caerfyrddin a Bancyfelin gyda'r plant a'r bobl ifanc.

Daeth y gwasanaeth i ben drwy ganu emyn rhif 422 'Molwn Di, O Arglwydd Dduw' a chyhoeddwyd y fendith.

DIOLCH i blant a phobl ifanc yr Eglwys am eu gwaith graenus, i Fand y Priordy am y gerddoriaeth egniol, yn enwedig i Heather ar y piano a Luned ar y drymiau am y tro cyntaf, a diolch i Beti-Wyn am rannu'r neges o bwysigrwydd CREDU heb weld.

**Paned a Chacen
Prynhawn Sul 19 Mai- 4.30
Y Sied
gyda
Heledd ap Gwynfor**

**Pris £6.
Enwau ar y daflen yn y cyntedd
os gwelwch yn dda**

LLEUWEN STEFFAN YN Y PRIORDY

Mwynwen Jones..

GAIR O WERTHFAWROGIAD

Cyfareddol... ysbrydoledig. Dewiswch chi, ond dyna ddau air addas i ddisgrifio nos Lun 22ain o Ebrill yng Nghapel y Priordy pan ddaeth yr unigryw Lleuwen Steffan a'i llais melfedaidd di-ymdrech i wneud cyflwyniad dan yr enw Tafod Arian sy'n seiliedig ar emynau coll y werin.

Braf gweld cynulleidfa dda yn cynnwys llawer o bobl ifanc a phlant wedi dod ynghyd. Roedd nifer o wynebaw newydd ac ambell unigolyn di-Gymraeg wedi ymuno hefyd i'w chlywed yn trafod y pwnc drwy gefnogaeth cyfieithu.

Plannwyd hedyn y prosiect hwn pan ddaeth Lleuwen ar draws casgliad o recordiadau sain o'r oes a fu sydd yng ngofal Amgueddfa Werin Sain Ffagan. Roedd y traciau hynny'n cynnwys lleisiau unigolion yn cofnodi rhai or emynau coll – ambell lais yn mynd i hwyl, un arall yn canu ac arall yn eu llefaru'n angerddol.

Wrth gyflwyno rhain i ni, byddai Lleuwen yn cyfoethogi'r traciau hynny mewn modd cyfoes drwy ychwanegu ei llais ei

hun gan ddefnyddio ambell offeryn yn gefndir iddynt – y cyfan yn asio'n berffaith a'r gorffennol, a'r presennol yn un.

Bydd rhai ohonoch yn gwybod bod gennyf ddiddordeb personol iawn yn y digwyddiad hwn fel wyres i un o'r lleisiau yma sef **David Griffiths**,

Pontarlyb, Llanfynydd. Cefais ffraind o'r mwyaf clywed cyflwyniadau cynharach Lleuwen pan oedd yn holi am ganiatâd y teulu i ddefnyddio'i lais. Cyhoeddwyd erthygl yn rhifyn Rhagfyr 2023 y Papur hwn am hynny.

Roedd y profiadau cyntaf hynny'n emosiynol ac yn cyffwrdd â'r galon a gallaf ond dweud bod y cyflwyniad diweddaraf hwn yn y Priordy wedi rhagori eto ar hynny.

Mae taith Lleuwen yn parhau a hynny yn rhyfeddol am ddim. Diolchodd Lleuwen am nawdd gan Undeb Annibynwyr Cymru, Eglwys Bresbyteraidd Cymru a Bedyddwyr Gogledd Ddwyrain Cymru. Os nad ydych wedi achub ar y cyfle i'w gweld yn barod, yna ewch ati 'da chi.

Fel y nodwyd yn yr erthygl roedd y mynediad i gyflwyniad Lleuwen yn rhad ac am ddim ond roedd cyfle i bawb gyfrannu at Apêl Ffynhonnau Byw wrth ymadael os oeddent yn dymuno. Gweler isod ragor o wybodaeth am yr Apêl.

APÊL FFYNHONNAU BYW

Yn ystod 2023-2024 mae Undeb yr Annibynwyr Cymraeg yn cynnal apêl enwadol i godi arian at waith Cymorth Cristnogol, gan ganolbwyntio'n benodol eleni ar eu gwaith yng Ngholombia.

Lansiwyd yr Apêl yn rhithiol ar Nos Fercher 22 Tachwedd 2023. Ymunodd Nathalie Mericer, Rheolwr prosiect

Cymorth Cristnogol, yn fyw â'r Lansiad o Golombia.

Cewch fwy o wybodaeth am yr Apêl ar wefan Undeb yr Annibynwyr Cymraeg.

HER Y GRAWYS 2024

Rhoi heibio un darn o fwyd
yn ystod Tymor Y Grawys
a'i gyflwyno i'r banc bwyd.
Beth amdani?!

Diolch i bawb a fu'n ymryddio ac am y cyfraniadau at Fanc Bwyd
Eglwys Crist. Bu'n ymdrech arbennig

Papur Priordy'n cofio

JOHN ELIAS

1774-1841

TRI o bregethwyr sy'n cael eu hadnabod fel cewri'r pulpud Cymraeg yn rhan gyntaf y bedwaredd ganrif ar bymtheg yw Christmas Evans (1766-1838), gweinidog gyda'r Bedyddwyr, William Williams o'r Wern ger Wrecsam (1791-1840), gweinidog gyda'r

Annibynwyr a John Elias

(1774-1841), gweinidog gyda'r Methodistiaid Calfinaidd a **aned 250 o flynyddoedd yn ôl i'r flwyddyn hon.**

Ganed John Elias yn ffermdy Crymllwyn-bach ym mhlwyf Abererch, ger Pwllheli. Does dim sicrwydd ynghylch yr union ddyddiad ond fe'i bedyddiwyd ar 6 Mai 1774, deugant a hanner o flynyddoedd yn ôl i'r mis hwn. Roedd ei rieni a'i nain a'i daid o ochr y tad yn byw ar yr aelwyd. Bu'i daid yn ddylanwad mawr arno.

Dysgodd e i ddarllen a byddai'n mynd gydag e i'r Eglwys bob bore Sul. Cafodd hefyd gyfle i ddilyn rhai o'r pregethwyr Methodistiaid a fyddai'n ymweld â'r ardal leol. Ni dderbyniodd addysg ffurfiol, ac eithrio ychydig o fisoedd mewn ysgol yng Nghaernarfon.

Gwehyddion oedd y teulu a dilynodd John Elias yr un grefft. Er mwyn cael gwaith symudodd i Ynyspandy, ger Penmorfa, cartref Griffith Jones, pregethwr Methodistiaid. Dyma pryd y daeth yn Fethodist o'r iawn ryw. Cafodd ei dderbyn yn y cyfarfod misol fel pregethwr ar Ddydd Nadolig 1784 ac yntau'n

ugain oed. Mabwysiadodd enw bedydd ei dad, Elias, fel ei gyfenw ei hunan.

Buan iawn y datblygodd yn bregethwr grymus a phoblogaidd, gan

wneud yn fawr o'i ddoniau areithio, ei ddychymyg byw a'i lais nerthol. Roedd yn gyfathrebwr effeithiol a dylanwadaï'n fawr ar ei gynulleidfaoedd drwy Gymru. Byddai miloedd yn tyrru i wrando arno'n pregethu.

Symudodd i fyw i Ynys Môn ym 1799 ar ôl priodi Elizabeth Broadhead, Cemaes, gan ymgartrefu yn Llanfechell ger Cemaes ble y cadwai ei briod fasnach. Yn ddiddorol iawn, mae portread ohoni yn nrama hanesyddol Saunders Lewis, Merch Gwern Hywel (1964). Cawsant bedwar o blant ond bu dau farw'n ieuanc. Bu farw Elizabeth 2 Ebrill 1828. Ymhen dwy flynedd priododd Ann (o Aberffraw yn wreiddiol), gweddw Syr John Bulkeley, Presaddfed, Bodedern. Symudodd wedi hynny i'r Fron, Llangefni. Mae hithau i'w gweld yn yr astudiaeth o briodas John Elias ac Ann yn nrama deledu Saunders Lewis, Dwy Briodas Ann (1973).

Yn 1811 roedd John Elias ymysg y to cyntaf o weinidogion i'w hordeinio pan ffurfiwyd enwad y Methodistiaid Calfinaidd ar ôl yr ymwahanu ag Eglwys Loegr. Daeth yn brif arweinydd y Methodistiaid yn y gogledd, gan ddilyn Thomas Charles a chwaraeodd ran amlwg yn y gwaith o lunio Cyffes Ffydd (1823) a Gweithred Cyfansoddiadol (1826) yr enwad. Cyfyng iawn oedd ei ddiwinyddiaeth ac roedd yn Galfinydd i'r carn. Arddelai Uchel Galfiniaeth. Rhwymodd ddogfen greddo'r enwad wrth athrawiaeth Uchel Galfiniaeth, gan achosi blinder i Fethodistiaid mwy eangfrydig cenedlaethau diweddarach. Bu awtocratiaith John Elias yn loes calon i wŷr fel John Jones (1796-1857) a Lewis Edwards (1809-87), y to iau o arweinwyr Methodistiaeth. Roedd yn geidwadol o ran ei wleidyddiaeth a gwrthwynebai'n llym pob Radicaliaeth wleidyddol a chymdeithasol. Roedd yn ffigur awdurdodol ac unbeniaethol a chafodd ei llysenwi'n 'Pab o Fôn' gan ei feirniaid. Dylanwadodd, er enghraifft, ar y farn gyhoeddus ar Ynys Môn yn erbyn Rhyddfrenio'r Pabyddion a mesur Diwygio'r Senedd 1823. Serch hynny, fel pregethwr nerthol a phoblogaidd, cyfrannodd yn sylweddol at dwf Anghydfurfiaeth Cymru yn ei gyfnod.

Bu'n gefnogwr selog i Gymdeithas y Beiblau ac i Gymdeithas Genehadol Llundain.

Bu farw 8 Mehefin 1841 a'i gladdu ym mynwent Llanfaes, ger Biwmares.

Cyhoeddodd nifer o lyfrau ar faterion crefyddol a byddai'n cyfrannu i gylchgronau. Roedd hefyd yn llythyrwr nodedig. Fe yw awdur yr emyn adnabyddus *Ai am fy meiau i* (Caneuon Ffydd - 482). Mae Cydymaith Caneuon Ffydd yn rhoi cefndir yr emyn i ni: *Yn ôl traddodiad, ysgrifennodd yr emyn yn dilyn ymateb ei forwyn, i'r ddyletswydd deuluaidd un bore. Darllenodd e o Eseia 53. Pan oedd ar fin ymadael am y seiath y noson honno, gofynnodd y forwyn iddo, 'Ai am fy meiau i y dioddefodd Iesu mawr?' Nid atebodd ar y prydd, ond lluniodd yr emyn ar ei ffordd i'r seiath.*

DYFYNNWN yr emyn yn llawn wrth gloi:

<p>Ai am fy meiau i dioddefodd Iesu mawr pan ddaeth yng ngrym ei gariad ef o entrych nef i lawr?</p>	<p>Bu'n angau i'n hangau ni wrth farw ar y pren, a thrwy ei waed y dygir llu, drwy angau, i'r nefoedd wen.</p>
<p>Cyflawnai'r gyfraith bur, cyfiawnder gafodd lawn, a'r ddyled fawr, er cymaint oedd, a dalodd ef yn llawn.</p>	<p>Pan grymodd ef ei ben wrth farw yn ein lle, agorodd ffordd, pan rwygai'r llen, i bur drigfannau'r ne'.</p>
<p>Dioddefodd angau loes yn ufudd ar y bryn, a'i waed a ylch y galon ddu yn lân fel eira gwyn.</p>	<p>Gorchfygodd uffern ddu, gwnaeth ben y sarff yn friw; o'r carchar caeth y dygir llu, drwy ras, i deulu Duw.</p>

CWRDD DIACONIAID AC YMDDIRIEDOLWYR Y PRIORDY

**Nos Fercher 5 Mehefin 2024 am 7
yn y Ffestri**

**Os oes unrhyw faterion yr hoffech i'r diaconiaid a'r
ymddiriedolwyr eu trafod, yna rhowch wybod i'r Ysgrifennydd
Gohebol mewn da bryd os gwelwch yn dda**

Trefnir cyswllt zoom i'r sawl sy'n methu â bod yn bresennol

CYFRES YR EGLWYSI ANGHYFFREDIN

Edrychwn yn bennaf ar yr adeiladau

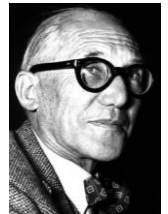
Notre Dame du Haut (Ronchamp, Ffrainc)

Cwblhawyd eglwys Gatholig Notre Dame du Haut, sy'n cael ei hadnabod yn anffurfiol fel Ronchamp, yn 1954.

Mae'r eglwys yn cael ei hystyried yn un o'r enghreifftiau gorau o bensaernïaeth fodern gan y diweddar bensaer Ffrengig / Swisaidd Le Corbusier.

Pan mae'n bwrw glaw, mae dŵr yn arllwys dros y to sydd ar ogwydd i mewn i ffynnon, gan greu rhaeadr ryfeddol.

AR Y WE: www.priordy.org (yn cynnwys *Papur Priordy*)

LLONGYFARCHIADAU I'R PARCHEDIG CATRIN ANN LLYWYDD YR WYL BAN GELTAIDD 2024

☎ RHIFAU FFÓN ☎		
Y Samariaid yng Nghymru		Ffoniwch ☎ 116 123
Tir Dewi		Ffoniwch ☎ 0800 121 4722

CORNEL

CODI GWÊN!

Tra oedd yng nghwmni ei mam-gu un dydd fe ddywedodd ei hywres fach wrthi, 'Mam-gu, wyt ti'n sylweddoli dy fod ti a Duw yn debyg?' Gyda balchder tawel gofynnodd ei mam-gu, 'Sut ydy ni'n debyg cariad?' Atebodd yr wyres fach, 'Mae'r ddau ohonoch yn hen.'

MWYNHAODD 94 O AELODAU O WAHANOL GAPELI'R CYFUNDEB BRYD O FWYD BLASUS YNG NGHAFFI'R MART, CAERFYRDDIN YN DDIWEDDAR, GYDAG ELW'R NOSON YN MYND AT APÊL FFYNHONNAU BYW. DIOLCH I'R CYNGHORYDD JEAN LEWIS, MEIDRIM, AM DREFNU NOSON LWYDDIANNUS A CHYFLE DA I GYMDEITHASU.

PANED A SGWRS

Bore Mercher - 10.30 - Gwesty'r Llyn Iorwg

5 Mehefin 2024

Cyfle am baned, sgwrs a myfyrdod byr

CYRDDAU PREGETHU

CANA

Nos Fercher
8 Mai 2024 am 7
Swper i ddilyn
Pregethwr Gwadd
Y Parchedig
Siân Elin Thomas

BANCYFELIN

Nos Iau
16 Mai 2024 am 7
Swper i ddilyn
Pregethwr Gwadd
Y Bonwr
Dewi Lewis
Clydach

TE PRYNHAWN YN HEOL AWST

Prynhawn Mawrth
21 Mai 2024 – 2.00
Adloniant gan Bet Jones a
Heather Williams
Croeso i bawb

DIOLCH YN FAWR

Diolch i Beti-Wyn, Carys Morgans, Betsan James am y
lluniau'r mis hwn

GAIR O DDIOLCH

Diolch yn fawr iawn i bawb yn y Priordy a fu mor garedig â fy
nodd i ar gyfer Marathon Llundain. Llwyddais i godi dros £1700
at Elusen Alzheimer's er cof am Mam-gu a Thad-cu. Diolch yn
fawr i bawb.

Elin Wyn James

DYLETSWYDDAU

ROTA YMWELWYR

Mai / Mehefin

Gwynfor a Janet Davies
Adrian a Gloria Evans Dennis a Rhian Jones

GOFALWR / GWRESOGWR Y MIS

Mai		Mehefin	
Gofalwr	Gwresogwr	Gofalwr	Gwresogwr
Elis Jones		Gareth Gravell	

BLODAU

Mai	5		Mehefin	2	
	12	Rhian Jones		9	June Thomas
	19			16	
	26	Nia Lewis		23	Pererindod
				30	

PARATOI'R BWRDD CYMUN

Mai	5	Bore	Eirlys Davies a Margaret Lloyd Evans
Mehefin	2	Bore	Betsan James a Rachel Davies

DARLLENWYR

Mai	5	Eirlys Davies	Mehefin	2	Delyth Gwawr Davies
	12	Y Plant		9	Alison Parsons
	19	Tim Hayes		16	Y Tadau
	26	Angharad Wyn		23	Pererindod
				30	Heol Awst

CYHOEDDWYR

Mai	Jayne Woods	Mehefin	Adrian Evans
-----	-------------	---------	--------------

NATALIE MORGAN YN MWYNHAU GYDA PHLANT YR YSGOL SUL

PANED A CHÂN AC OEDFA

Cynhaliwyd sesiwn Paned a Chân ar gyfer trigolion Plas-y-dderwen a Dol-y-Felin yn Festri Cana ar brynhawn Mercher 1 Mai 2024. Diolch i'n Gweinidog am drefnu. Hefyd bu'n Gweinidog yn cynnal oedfa yng Nghartref Gofal Erw Hir ar brynhawn Dydd Gwener 3 Mai 2024.

EIN cofion cynnes at bawb sy'n anhwylydus y dyddiau hyn, yn enwedig y rhai sy'n cael neu wedi cael triniaeth yn yr ysbty a phawb sydd mewn cartrefi ac yn gaeth i'w haelwydydd ar hyn o bryd. Meddyliwn yn arbennig am Gwynn Bowyer, Emyr Thomas, Greta Gwyn Jones a Rita Brown (sydd wedi cwmpo a thorri'i chlun). Dymunwn yn dda i Fiona Elias ar ôl y digwyddiad yn Ysgol Gyfun Dyffryn Aman. Cofion cynnes atoch i gyd.

Bu Beti-Wyn ar Ddydd Gwener y Grogolith ar Bore Cothi ar BBC Radio Cymru yn sôn am wahanol draddodiadau'r Pasg o gwmpas y byd, heb anghofio Cymru a'n bro lleol ni.

Bu Dr Llinos Roberts yn pori drwy'r papurau ar Bore Sul ar BBC Radio Cymru. Prif westai'r rhaglen y bore hwnnw oedd Y Parchedig Beti-Wyn yn sôn am bennod newydd yng Nghaerfyrddin a'r cylch – pum eglwys yn dod at ei gilydd a gofalaeth newydd yn cael ei sefydlu, Gorsedd yr Eisteddfod Genedlaethol a'i magwraeth yng Nghwm Tawe a Hebron, Clydach. Cawsom ein hannog i ddal ati i gynnal cymdeithas yr eglwys a chadw fflam Cristnogaeth ynghynn. Ei dewis o gân oedd Y Cwm gan Huw Chiswell.

Cafodd Beti-Wyn gyfle i sôn am y noson a gynhaliwyd yn y Priordy yng nghwmni Lleuven Steffan ar Newyddion ITV.

Gwasanaeth lechyd heb feddygon teulu oedd pwnc trafod Dr Llinos ar Newyddion S4C un noson – meddygfeydd yn cau, a llai o feddygon teulu, asgwrn cefn y gwasanaeth iechyd, yn dymuno bod yn bartneriaid a chynnal meddygfeydd lleol. Bu Dr Llinos ar Radio Cymru hefyd yn trafod y cyswllt rhwng gwallt a'n hiechyd gyda Catrin Heledd.

Bu Elinor Wyn Reynolds ar Dros Ginio ar Radio Cymru yn trafod apiau sy'n crynhoi cynnwys llyfrau gyda Jennifer Jones – y manteision a'r pryderon. Nid bod dynol sy'n gwneud y crynhoi hwn, gyda llaw, ond peiriant!

Clywyd Menna Elfyn ar Dros Frecwast ar Radio Cymru yn sôn am gynhadleth On the Move yr oedd yn rhan ohoni ac a gafodd ei chynnal yn y Galeri, Caernarfon. Mae On the Move yn hyrwyddo a chefnogi artistiaid a'r byd celfyddydol i weithredu'n rhyngwladol.

Cafodd "Cerddwn Ymlaen", sef clwb cerdded meibion Caerfyrddin a'r ardal, gwmni rhaglen Prynhawn Da S4C ar ddechrau eu cylchdaith yn ardal Cenarth a Chastellnewydd Emlyn yn ddiweddar. Cafodd Huw Michael a rhai

o'r aelodau eraill gyfle i roi ychydig bach o hanes y clwb dros y degawd ers iddynt ddechrau cerdded. Holwyd pam roedd yr aelodau'n mwynhau cerdded, a beth oedd y manteision iechyd. Ymhlith yr atebion soniwyd am y gwmnïaeth ffraeth, dod i nabod gwahanol ardaloedd yng Ngorllewin Cymru, a'r ymarfer corff, heb anghofio am bryd bwyd blasus ar ddiwedd pob taith!

Pob dymuniad da i'n Trysorydd, Adrian Evans, sy'n dathlu pen-blwydd arbennig y mis hwn – ffigur crwn! Da gweld hefyd fod Adrian wedi gwella erbyn hyn.

Llongyfarchiadau mawr i Gladwen Meredith sydd wrth ei bodd ar ddod yn hen nain am y tro cyntaf! Ganed Harri ar 29 Mawrth 2024 i Becky a Mathew, Casnewydd. Pob bendith arnynt a hefyd ar 'Nain Fach' Meredith fel y'i gelwir gan y teulu!

LLONGYFARCHIADAU mawr hefyd i Huw a Carys Edwards ar ddod yn daid a nain unwaith eto. Ganed Nel Llewelyn i Lowri a Meirion a chwaer fach i Noa ar 14 Ebrill 2024. Ein dymuniadau gorau i'r teulu bach.

Unrhyw newyddion ar gyfer rhifyn Mehefin i'n
Gweinidog neu Alun Charles

CYDYMDEIMLAD

Estynnwn ein cydymdeimlad â Gareth Gravell ar golli'i lysfam yn ddiweddar, sef Margaret Thelma Gravell, Penygroes a chynt o Gydweli. Cofiwn am y teulu cyfan yn eu colled.

Cydymdeimlwn â Peter a Meinir Hughes Griffiths ar golli dau gefnder i Peter o fewn pythefnos i'w gilydd, sef Alun Williams ar 20 Mawrth ac Arwyn Williams ar 27 Mawrth, dau frawd a oedd yn byw yn Llanymddyfri. Roeddent yn gefndryd i Peter ar ochr y fam ac, ar ochr y tad, i Jeff Williams, Llywydd presennol Undeb yr Annibynwyr Cymraeg. Meddyliwn am y teulu cyfan yn eu hiraeth.

Estynnwn ein cydymdeimlad â Thelma Evans a Jane Woods ar golli brawd Thelma ac ewythr Jane, sef David Leslie Davies, Henty-gwyn ar Daf ar 9 Ebrill 2024. Cofiwn am y teulu cyfan yn eu profedigaeth.

Y SULLIADUR

Mai	5	Bore	Ein Gweinidog	C
	12	Bore	Oedfa Deulu gyda'n Gweinidog	
Sulgwyn	19	Bore	Cwrdd Plant gyda'n Gweinidog	
	26	Bore	Y Parchedig Owain Llyr Evans	

Mehffin	2	Bore	Ein Gweinidog	C
	9	Bore	Gwasanaeth Dinesig gyda'n Gweinidog, Caplan y Maer, Y Cynghorydd Emlyn Schiavone	
Sul y Tadau	16	Bore	Oedfa Deulu gyda'n Gweinidog	
	23		Pererindod yr Ofalaeth	
	30	Bore	Oedfa Undebol yn Heol Awst gydag Annalyn Davies	

CALENDR Y PLANT A'R BOBL IFAINC								
✓ Ysgol Sul			PIP - Pobl Ifainc y Priordy - Dim Ysgol Sul			CP – Cwrdd Plant		
OD – Oedfa Deulu			EW- Erw Hir					
Mai				Mehffin				
5	12	19	26	2	9	16	23	30
✓	CP	✓	-	✓	✓	OD	-	EH

Rhyddheir oedfa ddigidol bob Sul

Pererindod yr Ofalaeth 2024

Llanbedd Sul, 23 Mehefin

Paned yn festri Capel Brondeifi
Sgwrs fer gan Y Parchg Wyn Thomas am waith Tir Dewi

Soar Y Mynydd

Oedfa yng ngofal Beti-Wyn ac eraill

Llyn Brianne

cyfle am awyr iach, i gerdded neu i fwynhau'r olygfa

Swper

Tafarn Y New Cross, Dryslwyn

Angen pecyn bwyd i ginio

Bws yn gadael:-
Bancylfelin am 9.30
Cana am 9.35
Heol Awst am 9.50
Heol Y Prior am 10.00

Pris am
y dydd £25